

[Lønger]

»Finder ministeren det rimeligt, at Københavns kommunes skatteborgere skal betale for, at et flertal i Københavns borgerrepræsentation og indenrigsministeren – under udøvelse af magtfordrejning – har forsøgt at omgøre resultatet af kommunevalget den 17. november 1981?«

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Nedbringelse af arbejdsløshedskassernes fejludbetalinger m.v.).

(Fremsat 28/11 84).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Socialdemokratiet kan 100 pct. tilslutte sig hensigten, der ligger bag dette forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring, nemlig at nedbringe A-kassernes fejludbetalinger. Der er vel ingen partier her i folketinget, som ikke kan tilslutte sig den hensigt, at der bliver administreret så korrekt som muligt, således at folketinget kan sikre sig, at offentlige midler forvaltes så betryggende, som det nu kan lade sig gøre.

Vi er imidlertid ikke enige i den fremgangsmåde, ministeren foreslår, hvis forslaget skal imødekomme dette mål. Ministeren har nedsat et udvalg, og dette udvalg er kommet med en betænkning. Dette såkaldte Hæstrupudvalg er kommet med en række forslag til ændringer af A-kassereglerne, således at det skulle være muligt at formindske fejludbetalingerne, men ministeren har taget et enkelt forslag ud af Hæstrupudvalgets betænkning, og ved at gennemføre det, som er foreslået her, går ministeren imod Hæstrupudvalgets indstilling og henstilling om, at de forslag, som man er kommet med, skal ses i sammenhæng. Vi finder, det er lidt mærkværdigt, at ministeren fremkommer med de forslag, der belaster A-kasserne mest muligt, uden at tage fat på den gennemgribende regelsanering, som udvalget også har peget på,

således at det bliver overskueligt for kasserne at administrere.

Ministeren lægger ensidigt byrder på kasserne uden at tage fat på arbejdsgivernes pligt til at informere om, hvad der er udbetalt i lønninger, hvad jo danner baggrund for udbetalingerne i kasserne. En af grundene til, at det i Danmark er forholdsvis let at skaffe sig af med arbejdskraft, er jo, at vi har et godt A-kassesystem. Derfor har vi ikke i Danmark de samme tryghedsbestemmelser for beskæftigede, som man har i lande, der omgiver os, Norge, Sverige, Vesttyskland, og vi kunne gå meget videre.

Men hvis ministeren får dette forslag gennemført uden at pålægge arbejdsgiverne forøget pligt og gennemføre skærpede sanktionsregler over for de arbejdsgivere, der ikke følger lovgivningen, er vi bange for, at det hele ender i kaos, men det er måske også det, der er hensigten.

Socialdemokratiet savner også denne gang landsarbejdsnævnets indstilling til forslaget. Jeg kunne tænke mig at vide, hvad de eksperter, ministeren har til rådighed ved udarbejdelse af sådanne forslag som det, vi her behandler, har ment. Har de ment, at det er rimeligt, at ministeren trækker enkeltforslag ud af Hæstrupudvalgets betænkning, og hvad har deres indstilling været?

Vi ser frem til et meget grundigt udvalgsarbejde. Vi mener, at forslaget, som det foreligger, er udtryk for en gang forjasket makværk, som kun er beregnet til at belaste A-kassepersonalet mest muligt.

Det, der i stedet er brug for, er, at ministeren nu sammen med folketinget får planlagt nye regelsæt, nye administrationsregler, nye lovparagraffer, som kan gøre det nemmere for A-kasserne at administrere denne lovgivning, og jeg er overbevist om, at hvis ministeren vil tage den udstrakte hånd, der her er givet fra socialdemokratiet, så vil vi kunne finde frem til noget fornuftigt på grundlag af Hæstrupudvalgets konklusioner.

Jeg skal afslutningsvis spørge ministeren, hvad er det for en retsopfattelse, der ligger til grund for, at man i en lovgivning, som der her er tale om, pålægger ansvar for af enkeltmedlemmer af kassen bevidst eller ubevidst fejlagtigt afgivne oplysninger, som skal ligge til grund for udbetalingerne. Hvad er det for en retsopfattelse, der gør sig gældende, når man pålægger andre mennesker det ansvar

[Kaj Poulsen]

for ting, der er gjort bevidst eller ubevidst lovstridigt og forkert? Og hvad er det for en retsopfattelse, der gør sig gældende, når man, hvis en arbejdsgiver bevidst eller ubevidst giver forkerte og ukorrekte oplysninger om arbejdsforhold og aflønningsforhold, som skal ligge til grund for udbetalingerne, pålægger medlemmerne og kasserne det erstatningsansvar, som ligger i dette forslag? Jeg tror ikke, at vi andre steder i dansk retsopfattelse har set noget tilsvarende. Jeg ved ikke engang, om bananrepublikker tør indføre noget tilsvarende.

Det er en retsopfattelse, som ikke hører hjemme i Danmark, og vi vil indestændigt anmode ministeren om, at vi nu får det her gennemdrøftet ordentligt, således at vi ikke kommer til at gennemføre noget, der alt for tydeligt viser, hvor stort et had der formentlig er hos arbejdsministeren til A-kasserne. Andet kan der ikke ligge til grund for det.

Bo Kristensen (KF):

Jeg vil gerne indledningsvis sige ministeren tak for så hurtigt efter, at ministeren har haft en arbejdsgruppe siddende, at have gennemgået den konklusion, som er kommet ud af Hæstrupudvalgets arbejde. Jeg synes også, at det her skal tilføjes, at arbejdsministeren jo allerede via administrative forenklinger har gennemført en reducere af fejludbetalingerne fra ca. 825 mill. kr. ned til 525 mill. kr.

Dette er så det næste skridt, og vi finder det helt rigtigt af ministeren at foreslå det, navnlig også ud fra det skøn, som ministeren har anlagt, nemlig en yderligere ændring, så fejludbetalingerne bliver reduceret med 300 mill. kr. i 1985.

Vi finder også, at det må være rigtigt, at når man fra centralt hold stiller offentlige midler til rådighed for en decentral funktion, som praktisk skal udføre et stykke arbejde for det offentlige, at der så også dér pålægges et ansvar, som svarer nøje til de betroede midler, som stilles til rådighed. Og det er jo i dette tilfælde ret så store summer i disse tider, og derfor må der også decentralt pålægges et langt større ansvar, og dér må jeg henvise til ministerens lovforslag, som netop pålægger A-kasserne et ansvar og indebærer, at man midlertidigt har mulighed for at stoppe

en forskudsudbetaling, således at man kan få bragt forholdene i orden.

Jeg må nok sige, at når man læser Hæstrupudvalgets betænkning, er det også rimeligt så hurtigt, som det her er foreslået, at gennemføre ændringer af stikprøvekontrollen, så der gives mulighed for at få ensartede retningslinjer i regnskabsopstillingerne i A-kasserne og dermed et bedre og mere overskueligt grundlag for arbejdsdirektoratet til at se på forholdene.

Jeg synes også, det er rimeligt – lige så vel som man i en arbejdsdag skal kunne dokumentere sin arbejdstids anvendelse for at få udbetalt løn – at det er dagpengemodtageren, der skal dokumentere grundlaget for at få udbetalt dagpenge, som det er foreslået i lovforslaget her.

Alt i alt må jeg sige, at vi finder, at lovforslaget som en vej til at løse problemerne med fejludbetalingen er rigtigt, og at jeg på det konservative folkepartis vegne kan indstille lovforslaget til velvillig behandling i udvalget. Samtidig kan jeg på ordføreren for kristeligt folkepartis vegne meddele, at det også er kristeligt folkepartis indstilling.

Hanne Severinsen (V):

Venstre hilser med tilfredshed, at arbejdsministeren nu strammer op på administrationen af dagpengeudbetalingerne. Med så stort et beløb tror vi naturligvis ikke på, at man helt kan undgå fejludbetalinger, men når man i 1981 skønnede, at der netto ville blive udbetalt 825 mill. kr. for meget, så var det tal helt uacceptabelt. Det er også uacceptabelt, at man i 1984 må påregne en fejludbetaling netto på 525 mill. kr., selv om det selvfølgelig er bedre end det forrige beløb.

Derfor er der behov for både opstramning og forenkling. Opstramningen består i, at man kan tilbageholde en kasses refusion, indtil kassen har fulgt det af direktøren for arbejdsløshedsforsikringen udstedte pålæg. Der bliver heller ikke en automatisk ret til en refusion i de tilfælde, hvor arbejdsløsheds-kassen foretager fejludbetalinger som følge af fejlagtige oplysninger fra medlemmet, men det er naturligvis sådan, at kassen senere kan forfølge sagen over for medlemmet. Det vil sige, at der både bliver frihed og ansvar for den enkelte kasse.

[Hanne Severinsen]

Der bliver også tale om skærpede regler for regnskabs- og kasseeftersyn, specielt i de kasser, hvor der kan være anledning til at gå forholdene nærmere efter i sømmene.

Til forenkling af reglerne hører, at man ændrer på reglerne for overgang fra deltidsforsikring til fuldtidsforsikring, hvor det hidtil har været sådan, at 5 ugers fuldtidsarbejde af tilfældig karakter ikke talte med. Nu foretager man en ny sondring, hvor man siger, at 13 ugers arbejde på fuld tid giver ret til fuldtidsforsikring, uanset hvilken form for arbejde der er tale om. Det er også langt enklere at administrere. Det betyder, at man slipper for en masse administration og megen fortolkning ude i arbejdsløshedskasserne.

Der bliver også fastsat regler om dokumentation for afskedigelse og for sidst udbetalte løn, hvilket også er påkrævet.

Alt i alt kan venstre tilslutte sig lovforslaget. Vi er godt klar over, at med så store beløb kan det være svært at undgå fejludbetalinger helt. Med disse klare regler om ansvarsfordeling og mere forenklede administrationsregler må vi håbe, at der sker mindst en halvering af de nuværende fejludbetalinger.

Vi kan anbefale lovforslaget til velvillig behandling i udvalget.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg var enig med fru Hanne Severinsen i én ting, og det lægger jeg meget vægt på at få sagt. Det var, at fru Hanne Severinsets mente, at man efter en vedtagelse af dette her kunne håbe. Det er også det eneste, man kan.

Lovforslaget handler om ændringer i styring, administration og tilsyn, og det er begrundet i de store fejludbetalinger, som jeg er enig i vi ikke kan blive ved med at leve med. Den størrelsesorden, uanset hvilken side man ser det her fra, er uacceptabel. Men jeg må også gøre opmærksom på, at med det forslag, som ministeren nu kommer med, regner man altså kun med at kunne halvere disse fejludbetalinger, og så må man jo spørge sig selv: hvorfor mon det?

Lovforslaget bygger på betænkningen fra Hæstrupudvalget, som det allerede er sagt, og jeg vil have lov at sige, at efter at have læst den med omhu er jeg lidt bange for nogle af de ting, der er peget på. Det har givet

nogle gys i mig undervejs, når jeg har læst, hvad det er for nogle løsninger, man er nået frem til.

Nu har man pillet noget af det ud og har skrevet det sammen i dette lovforslag, og det får så selvfølgelig ikke den virkning, som det kunne have fået, hvis nogle fle af tingene var kommet med, men ikke alle. Alle tingene håber jeg heller aldrig bliver vedtaget.

Lovforslaget er som sagt et af flere, og jeg havde nær sagt, at som sædvanlig begynder man i den forkerte ende. Det er ikke muligt at styre og administrere og tilsyne sig ud af de problemer, vi står med, for baggrunden for, at det ser så galt ud, som det gør, er jo, at det system, vi har fået opbygget, er så uoverskueligt. Det er aldrig blevet opbygget til at være et system, som skulle kunne påtage sig at klare udbetalinger til ca. 800.000 mennesker om året, og det er jo faktisk, hvad der går igennem arbejdsløshedssystemet.

Så vidt jeg kan se, er der lagt op til, at man nu laver en kollektiv afstraffelse af A-kasserne, hvilket i realiteten vil betyde, at det er medlemmerne, der kommer til at betale denne regning. Fremover vil blankethysterier blive større, alle blanketter skal nu først komme fra arbejdsgiverne, tro og love-erklæringer skal afleses, og det bliver fremover kun erklæringer fra arbejdsgiverne, der bliver taget for gode varer.

Arbejdsministeren siger selv i bemærkningerne, at dette lovforslags vedtagelse vil betyde flere ankesager. Da vi ved, at der er uhyggelig lange ventetider på afgørelser, bliver det sandelig ikke muntert at være arbejdsløs og have en sag til anke.

Ser man lidt nærmere på lovforslaget, smuttes der lige nogle ting med, der ikke tidligere har været flertal for. Det gælder hårde sanktioner over for A-kasserne, og som sagt er det en slags kollektiv afstraffelse, der nu er lagt op til.

Lovforslaget er udarbejdet, som om der i dette land kun findes store virksomheder. Den lille håndværksmester vil i hvert fald ikke takke for dette forslag, for måske ender det for ham med, at det bliver ham, der kommer til at stå til regnskab for, at han har udstedt en forkert blanket. Eftersom tro og love-erklæringen er taget væk fra den, det handler om, nemlig den arbejdsløse, vil der i givet fald kunne opstå det problem, at de små håndværksmestre overhovedet ikke kan

[Lilli Gyldenkilde]

finde ud af dette her. Det er der nok nogle der i hvert fald skal se meget grundigt på under udvalgsarbejdet, for jeg tror ikke, det har været meningen fra nogens side, at det var det, man ville opnå.

Både arbejdsgivere og arbejdstagere tager afstand fra lovforslaget og har sagt: om igen, lad os kigge lidt nærmere på det. Jeg vil godt lige sige et par ord om, at jeg er enig, om end jeg nok ikke er enig i alle begrundelserne fra både arbejdsgiver- og arbejdstagerside.

Det, der er galt, er, at vi har et tosset regelsæt, som bygger på, at der på et år kan komme 123 ændringer i reglerne, henstillinger, cirkulærer og bekendtgørelser, fordi man ustandselig ændrer på systemet. Man får lavet sådan en tåbelig ordning som, at de, der får efterløn før 1983, skal have reguleret deres efterløn, og de, der får efterløn efter 1983, ikke skal have reguleret deres efterløn. Sådan kan man tage det ene punkt efter det andet og sige, at med de ændringer, der bliver lavet, bliver der lagt op til en kompleksitet, som overhovedet er umulig at arbejde med, og man vil ikke kunne styre sig, administrere sig eller tilsyne sig ud af det her.

Derfor afviser vi lovforslaget, men ser gerne på en regelsanering, for det er det, det handler om at vi skal have ført igennem.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre er tilfreds med, at denne sag er kommet på dagsordenen. Vi betragter den med samme alvor, som jeg i virkeligheden tror at alle de hidtidige ordførere har gjort det. Jeg er også enig med nogle af ordførerne, der allerede har været heroppe, og som har anført, at det ikke er tilstrækkeligt, og at der skal mere til, end der ligger i dette lovforslag.

Det handler bl.a., som den sidste ordfører var inde på, om regelsanering. Det kan ikke nytte noget, at vi udsteder regler på den måde, som vi gør herinde i folketinget, og så regner med, at A-kasserne med de 700.000-800.000 mennesker, der passerer systemet, kan administrere det på en hensigtsmæssig måde. Så det handler ikke blot om regelsanering, men også om en uddannelse for de mennesker, der skal administrere systemet, og det handler selvfølgelig også om nogle pligter hos den arbejdssøgende og hos navn-

lig sidste arbejdsgiver, altså at få en passende balance i de to ting.

Så det radikale venstres indstilling til det er, at vi er positive over for lovforslaget. Vi mener, det er godt, at det er kommet på dagsordenen, men vi mener ikke, forslaget er tilstrækkeligt, og vi imødeser derfor et større udvalgsarbejde om denne sag. Jeg tror, det er vigtigt, at vi nu er fuldstændig klar over, hvad det er for ting, vi eventuelt gennemfører, før vi kan gennemføre det store kompleks, for ikke at gøre det endnu mere umuligt, end det er i forvejen.

Jeg er også glad for socialdemokratiets positive tilsagn om at gå ind i et udvalgsarbejde. Jeg synes, det er meget vigtigt, hvis socialdemokratiet vil yde sit bidrag til, hvorledes man forestiller sig at der kan foretages en regelsanering her. Der må jo ligge en hel del erfaringer, al den stund der på regeringens program, dengang det var en socialdemokratisk regering, stod 1 mia kr., som man mente man kunne spare på den u hensigtsmæssige udbetaling af dagpenge, tror jeg var udtrykket. Jeg mener, at det må betyde, at vi måske kan få et konstruktivt arbejde, sådan at vi i fællesskab kan få saneret dette område på bedre vis og gjort systemet bedre, end det er i dag.

Bente Juncker (CD):

Omfanget af de fejludbetalinger af dagpenge og efterløn, der årligt har fundet sted, er af en sådan størrelsesorden, at det er helt uacceptabelt. Arbejdsministerens lovforslag er blevet til efter grundige undersøgelser i et særligt udvalg og indeholder på områder, der kræver lovændring, fire hovedpunkter.

Det første medfører en betydelig stramning af den enkelte arbejdsløsheds-kasses ansvar, idet der ikke skal ydes statsrefusion til dækning af fejludbetalinger. Ministeren erkender, at dette kan medføre et øget antal klagesager, men vi er i CD enige i, at hensynet til i videst muligt omfang at undgå fejl må veje tungest, især da man må forvente, at der her er tale om et overgangsfænomen, der vil løse sig selv med hjælp i de administrative ændringer, der også vil følge lovændringerne.

I den forbindelse kan man nævne, at der skal stræbes imod en mere ensartet praksis i arbejdsløsheds-kasserne, og at direktoratet får

[Bente Juncker]

forbedret sine muligheder for en effektiv tilsynsvirksomhed.

Vi er i CD endvidere meget enige i det sigte, der ligger i lovforslaget i retning af at tilføre kasserne et større økonomisk incitament til påpasselighed og effektiv kontrol.

Blandt de øvrige hovedpunkter vil jeg også kort berøre tilsynsbesøgene. Her foreslås det, at de årlige tilsynsbesøg i kassernes hovedafdeling afløses af et besøg i kasser, hvor regnskabsmaterialet gør yderligere undersøgelser påkrævet, det vil sige, at der sigtes mod tilsyn efter behov fremfor rutine. I det hele taget tilsigter lovforslaget et mere effektivt tilsyn med støtte i de planlagte administrative ændringer og justeringer, og CD kan gå ind for disse ting.

Hvad angår de administrative regler og forskrifter, finder vi det i CD udmærket, at direktoratet vil iværksætte en formel sammenskrivning, hvor der skal tages hensyn til forenkling og anvendes et sprog, der er til at forstå. Skal regler fungere efter hensigten, må de naturligvis udformes sådan, at de, der skal bruge dem, selv kan finde ud af dem. Af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at denne sammenfatning og justering er noget mere langsigtet. Vi håber i CD, at der ikke vil gå alt for lang tid, før der kan ses nogle konkrete resultater af dette arbejde, for det vil være en god og helt rimelig håndsrækning til de mennesker, der i det daglige arbejde i arbejdsløhedskasserne skal forbedre indsatsen for at undgå fejl.

Afslutningsvis skal jeg på CDs vegne sige, at vi støtter dette lovforslag fra ministeren.

Jens Otto Madsen (VS):

Dette lovforslag udspringer af Hæstrupudvalgets betænkning, men fra VS' side kan vi kun betragte det foreliggende forslag som et forsøg på at sige, at årsagerne til fejludbetalinger alene skal søges i kassernes administration. Vi synes, at indholdet i lovforslaget er ensidigt vendt mod A-kasserne og de arbejdsløse og dermed ligger på linje med en lang række forslag fra regeringen i den senere tid.

Når Hæstrupudvalget udtaler, at de gennemførte ændringer ikke har været tilstrækkelige, og at de statslige myndigheder således ledelsesmæssigt, styringsmæssigt og administrativt ikke i tilstrækkeligt omfang har om-

stillet sig til det nuværende høje aktivitetsniveau med omkring 800.000, der er inde i systemet om året, så må der foretages ændringer på flere områder. Der er jo f.eks. ikke indført EDB til at hjælpe til med løsningen af disse opgaver. Såvel lovforslaget som bemærkningerne om administrative ændringer indeholder alene stramninger eller lapperier på et meget indviklet regelsæt.

Specielt vedrørende forslaget til administrative ændringer skal det anføres, at der ikke er anført tidsfrister med hensyn til, hvornår de skal træde i kraft. Det er yderst utilfredsstillende, og det må vi være betænkelige ved.

Hæstrupudvalget har i sin betænkning klart givet udtryk for, at de komplicerede regler er en væsentlig årsag til fejludbetalinger, og det drejer sig altså om at få saneret disse regler, så de bliver langt mere enkle. Men vi vil på den anden side ikke være med til, at de saneres på en sådan måde, at arbejdsløshedslovgivningen skærpes yderligere over for de arbejdsløse.

En af de væsentligste årsager til, at det hele er ved at bryde sammen, er selvfølgelig, at der ikke er afsat ressourcer, og at der er foretaget så mange indgreb i de senere år med komplicerede regler, at ingen almindelige mennesker, men så at sige heller ikke sagsbehandlerne i A-kasserne, kan finde ud af at administrere reglerne. Reglerne er jo indført af besparelshensyn. Det havde altså været langt mere vigtigt, at regeringen tog fat i den anden ende af udvalgets betænkning og sagde: nu må vi have nogle klarere og mere enkle regler.

Så et par kommentarer til de vigtigste punkter i lovforslaget. Før at øge kassernes økonomiske incitament til at etablere et hensigtsmæssigt administrationsapparat foreslås det, at der ikke ydes refusion, hvis der er tale om fejludbetaling. Det synes vi er ensidigt vendt mod A-kasserne, for hvis der er tale om et bedrag fra en arbejdsløs' side, er det selvfølgelig meget svært at inddrage pengene igen, fordi de er brugt til almindelige dagligvarer. Jeg vil da give hr. Kaj Poulsen fra socialdemokratiet ret i, at det er en mærkelig retspraksis, at man vil straffe A-kasserne, selv om det er helt andre personer, der har overtrådt reglerne.

Jeg vil også pege på, at det er blevet nævnt fra fagbevægelsens side, fra LOs side,

[Jens Otto Madsen]

at der med reglen i forbindelse med, at man går fra deltidsforsikring over til fuldtidsforsikring, er tale om en forenkling. Hvor man før skulle have 5 ugers fuldtidsarbejde og det skulle vurderes, om det var tilfældigt arbejde, skal man nu have 13 ugers fuldtidsarbejde, for at man kan være fuldtidsforsikret, og der skal ikke længere foretages en vurdering. Vi mener ikke, det er et fremskridt. Det kan se ud som en forenkling, men det er jo på de arbejdsløses bekostning. Det bliver nu langt vanskeligere for de arbejdsløse at få fuldtidsunderstøttelse, hvis de bliver arbejdsløse efter en periode med fuldt arbejde. Så ord gør det ikke, dette, at man dækker sig ind under, at der er tale om en forenkling.

Kort og godt vil vi sige, at vi vil gå ind i udvalgsarbejdet med fynd og klem, fordi det er overordentlig væsentligt, hvordan denne lovgivning bliver udformet i praksis, og vi er bange for, at dette oplæg ensidigt vil placere skylden for fejludbetalingerne hos A-kasserne og betragte hele problemet som liggende dér. Vi mener i virkeligheden, at der er tale om, at det er det komplicerede regelsæt, som umuliggør en effektiv administration og i øvrigt også indebærer for folk, der er inde i systemet – og det er som sagt mere end 800.000 danskere, der ufrivilligt er inde i A-kassesystemet – at deres retssikkerhed undermineres, i og med at det er så indviklet at finde ud af, hvad der er ens ret.

Dohrmann (FP):

Fremskridtspartiet er helt enig med ministeren i, at de store fejludbetalinger, der har fundet sted, er uacceptable. Det, der må undre, er selvfølgelig, at skiftende arbejdsministre ikke for længst har forsøgt at få nogle lovændringer igennem, således at folk vidste, hvad de havde at rette sig efter, også i A-kasserne. Man kan selvfølgelig også få mistanke om, at nogle af de ministre, der har administreret – og det er selvfølgelig arbejdsministre – helt bevidst ikke har haft den store sympati for at ændre tingenes tilstand, og at man med vilje har tilgodeset nogle kasser, således at de har fået et økonomisk tilskud, som de slet ikke var berettiget til. Det er sløseri med skatteborgernes penge, og derfor er det i allerhøjeste grad påkrævet med en lovændring.

Men jeg vil godt sige om det foreliggende lovforslag, at det må kunne udarbejdes mere

enkelt, mere forståeligt. Jeg tror, at hvis det bliver vedtaget i sin nuværende form, vil der dukke nye store problemer op, fordi man simpelt hen ikke forstår den lovtekst, der her foreligger.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg synes, det er en meget alvorlig sag, vi behandler i dag. Fru Hanne Severinsen var inde på, at hvis der ikke havde været taget initiativer til begrænsning af fejludbetalinger, ville de i år have været på over 800 mill. kr. Nu er beløbet 525 mill. kr. Man kan selvfølgelig være glad for, som også fru Hanne Severinsen gav udtryk for, at tallet er gået ned, men til gengæld er der nok mange, som vil sige: ja men vi har dog fejludbetalinger på ½ mia kr., og kan regeringen og folkettingen stå model til dette? Det mener jeg ikke vi kan, og det var også derfor, jeg i foråret tog initiativ til nedsættelse af det såkaldte Hæstrupudvalg og bad udvalget om at arbejde meget hurtigt. Det gjorde udvalget, således at det allerede i september måned kunne afgive sin betænkning.

Udvalget har gjort et grundigt stykke arbejde; udvalget har også haft en alsidig sammensætning. Når det hedder Hæstrupudvalget, er det selvfølgelig, fordi formanden for udvalget er direktør Bent Hæstrup fra ATP, der kender meget til moderne EDB. Derudover har der også i udvalget siddet repræsentanter for Arbejdsløshedskassernes Samvirke, arbejdsdirektoratet, justitsministeriet, rigsrevisionen, finansministeriet – både budgetdepartementet og administrationsdepartementet – og arbejdsministeriet, og det var netop, fordi vi ønskede at få nogle eksperter til at se på, hvad man kunne gøre for at begrænse fejludbetalinger.

Udvalget er kommet med en meget grundig analyse og en meget grundig betænkning. Der er vist mere end 55 forslag; der er forslag til administrative ændringer, og der er forslag til lovændringer.

Det er klart, at man ikke fra den ene dag til den anden dag kan fjerne fejludbetalinger på ½ mia kr., og det er vel også klart, at når man udbetaler så mange milliarder kroner om året i arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, som tilfældet er, så kan man nok ikke komme helt uden om, at der sker nogle fejludbetalinger. Men det er lige så klart, at fejl-

[Arbejdsministeren]

udbetalinger på ½ mia kr. er helt uacceptabelt.

Det, jeg har lagt afgørende vægt på, er, at man må sondre mellem de administrative forslag, Hæstrupudvalget er kommet med, og de forslag til lovændringer, der er kommet. For så vidt angår de administrative ændringer og egentlig også for så vidt angår lovændringerne gælder det, at man må se på dem og sætte dem i værk etapevis. Det, der har været afgørende, har været at komme i gang, og derfor er direktøren for arbejdsløshedsforsikringen umiddelbart efter, at betænkningen blev afgivet, blevet anmodet om at overveje, hvad man kan foretage af administrative ændringer for bedst muligt at følge betænkningen op.

Så har vi her en række forslag til lovændringer, og det er rigtigt, at de ikke dækker alle de 55 forslag, men de dækker nogle af dem, som vi mener kan være med til hurtigt at begrænse fejludbetalingerne. Vi har anslået, at vi vil kunne begrænse fejludbetalingerne med 300 mill. kr. i 1985, hvis dette lovfor-slag gennemføres, således som det foreligger nu.

Jeg er glad for, at så mange af ordførerne har taget lige så alvorligt på sagen, som jeg har gjort. Jeg har måske svært ved at forstå hr. Kaj Poulsens indlæg, for hr. Kaj Poulsen sagde jo ikke med ét ord i sit indlæg andet, end at der var 100 pct. tilslutning til hensigten, men hvad skulle man gøre for at begrænse fejludbetalingerne? Hr. Kaj Poulsen opfattede det nærmest, som om dette var et udtryk for, at man nu fra regeringens side ønskede at lægge A-kasserne for had. Det er der ikke tale om. Der er tale om både på det administrative plan og på det lovgivningsmæssige plan at sætte den første etape i gang, men der er også tale om, at det skal følges op på anden vis.

Så er det selvfølgelig også et spørgsmål om, hvordan folketing senere ønsker at følge det op, og det er da givet, at man kan begrænse fejludbetalingerne, hvis man følger alle Hæstrupudvalgets forslag. Jeg har ikke taget dem alle sammen med her i denne omgang, det skulle måske kunne lette det for hr. Dohrmann. I virkeligheden er der 5 hovedforslag i dette her på det lovgivningsmæssige område, men Hæstrupudvalget er bl.a. også kommet med et forslag om, at man skulle begrænse retten til supplerende dagpenge, at

man kun skulle kunne modtage supplerende dagpenge i 1 år, og at det også skulle være sådan, at efterlønsmodtagere ikke skulle kunne arbejde 200 timer ved siden af, at de modtager efterløn, således som de kan gøre i dag.

Jeg mener, at det er afgørende at begrænse fejludbetalingerne her og nu, og derfor kan jeg heller ikke følge fru Lilli Gyldenkilde, når fru Lilli Gyldenkilde peger på, at arbejdsmarkedets parter har sagt nej til dette. LAN har haft lovforslaget til behandling, Arbejdsløshedskassernes Samvirke har været repræsenteret i Hæstrupudvalget og har også haft lejlighed til at tage stilling til forslagene og er med i en række af forslagene.

Men hvad er det, landsarbejdsnævnet har sagt? De har sagt: vi synes også, vi skal begrænse fejludbetalingerne, og vi vil meget gerne være med til at komme med forslag til begrænsning af fejludbetalingerne. Det forslag synes jeg man skal tage imod fra regeringens side. Det har jeg sagt til landsarbejdsnævnet, men jeg har også sagt, at LANs forslag om, at man ligesom skulle trække lovforslaget tilbage og ikke fremsætte det for folketinget og så muligvis i februar eller marts måned fra min side komme med et lovforslag til folketinget, det mente jeg ikke at jeg som minister kunne gøre.

For arbejdsmarkedets parter sidder og siger, at det er dem, der vil udforme reglerne på dette område, og at vi skal lytte til dem, og det er klart, at LAN også bliver inddraget i de kommende etaper og kunne være med til at komme med forslag til det. Men samtidig har vi jo et finansudvalg her i folketinget, som arbejder på den finanslov, vi skal vedtage her om kort tid. Og hvad er der sket i finansudvalget? Ja, finansudvalget har altså fået et ændringsforslag fra mig, som går ud på, at jeg vil begrænse fejludbetalingerne med 300 mill. kr. Og hvad siger finansudvalget så? Ja, siger finansudvalget, men det betyder så, at vi i finansudvalget skal acceptere, at der sker fejludbetalinger, og kan vi gøre det?

Jeg kan også sige, at finansudvalget jo har andre sager i erindring og på den baggrund har anmodet justitsministeren om en udtalelse om, hvorvidt det var således, at finansudvalgets medlemmer enkeltvis kunne blive gjort økonomisk ansvarlige for at have medvirket til, at der finder fejludbetalinger sted.

[Arbejdsministeren]

Jeg mener ikke, at jeg som minister, der er ansvarlig på dette område, kunne have ventet med at fremsætte et lovforslag til engang i februar måned. Jeg har følt det som et meget stort ansvar at følge Hæstrupudvalgets betænkning op, lige så hurtigt den kom, og lige så hurtigt det teknisk kunne lade sig gøre.

Der er selvfølgelig ting, som kræver mange ændringer. Fru Lone Dybkjær var inde på noget, som jeg også finder relevant, nemlig uddannelsen af det personale, som beskæftiger sig med administrationen af dagpengemidlerne. Der er ingen tvivl om, at det er rigtigt, at der er blevet flere, der skal have dagpenge, og også at regelsættet er blevet mere kompliceret. Vi ved også, at der bliver kørt EDB ind i systemerne, og det, vi i øjeblikket gør som administrative forenklinger – det står også i bemærkningerne til lovforslaget – er at stille krav vedrørende de ting, man kan trække ud på EDB. Men det er klart, at det at uddanne personale ordentligt til at kunne behandle sager af denne art også er helt afgørende, og det gør man selvfølgelig ikke fra den ene dag til den anden, det er noget, der skal sættes i værk. Det er også noget, der er vigtigt, og noget, som virker på længere sigt.

Jeg mener ikke, man kan sige, at dette er ensidigt vendt imod A-kasserne. Det er klart, at når det er A-kasserne, som har den funktion, som A-kasserne har i dag – og jeg går ud fra, at der er enighed mellem socialdemokratiet og regeringen om, at det er A-kasserne, der skal administrere vores dagpengesystem – så må man også stille visse krav til A-kasserne for at sikre, at der ikke sker fejludbetalinger, men at systemet virker så godt som muligt. Det må være en forudsætning for det, og det er også netop derfor, jeg bad Arbejdsløshedskassernes Samvirke om at indtræde i udvalget, fordi jeg mener, alle må have en interesse i, at systemet bliver administreret så godt som muligt, og at det regelsæt, som vi så har at arbejde efter, bliver så godt som muligt.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil godt rette fru Lone Dybkjær, som mente, at vi havde fremsat et forslag i 1972, der alene på grund af fejludbetalinger skulle spare 1 mia kr. Det var til utilsigtet anvendelse af A-kassereglerne generelt, at dette

forslag blev fremsat, men regeringen og det radikale venstre var jo så dygtige, at de femdoblede det, så det, der lå i det forslag, er faktisk gennemført. Men lad nu det være.

Må jeg så have lov til at sige, at jeg er naturligvis enig med ministeren i, at når vi har overladt administrationen af de mange midler til A-kasserne, så må der også stilles krav til A-kasserne, således at fejludbetalinger ikke finder sted. Ja men var det ikke det, vi gjorde i 1981, hvor vi i loven sagde, at hvis grunden til fejludbetaling kan tillægges fejladministration i A-kasserne, så er det A-kasserne, der betaler? Det var vi enige om at gennemføre.

Det, der sker her og nu, er, at hvis et medlem af A-kassen, som skal have udbetalt dagpenge, bevidst eller ubevidst kommer med forkerte oplysninger, hvis der begås bedrageri over for A-kassen, så er det A-kassen, der betaler.

Hvis en arbejdsgiver – og den situation har vi også i dag, det vil jeg godt gøre ministeren opmærksom på – nægter at komme med de oplysninger, som man ifølge lovgivningen skal komme med, og som skal ligge som dokumentation for udbetaling af understøttelse, så har man sanktionsregler. Og hvad er det, vi ser ske i dag? At arbejdsgiveren gladeligt betaler de 500 kr. for at blive fri for at beskæftige sig med dette her overhovedet. Og så er det en fejludbetaling, hvis A-kassen har sat udbetaling af understøttelse i gang.

Det, der gennemføres nu, vil betyde, at man formentlig må bruge bistandslovgivningen sammen med A-kassen, således at A-kassen, indtil den har fået den fornødne dokumentation, hvad den så end skal være, må sende medlemmerne på bistandskontoret. Det, der jo vil ske nu, når arbejdsgiverne ikke vil give dokumentation, er, at A-kasserne ikke udbetaler, og at medlemmerne derved får en kæmpebod for noget, de ikke selv kan gøre for, og om A-kasserne ikke kan gøre for, fordi arbejdsgiverne ikke ønsker at have med det at gøre. Lad os få set på de regler og lave skærpede sanktioner på dette område. Det tror jeg kunne hjælpe en hel del på disse fejludbetalinger.

Lad mig så slutte med at sige, at vi jo i 1981 ændrede reglerne, og det hjalp, og så har man lagt nogle skøn over, hvad der skete i 1981, til grund for, hvad man tror er forhold

[Kaj Poulsen]

det i dag. Det er muligt, at de tal er rigtige, men det skal gøres bedre, det er vi enige i.

Må jeg sige til hr. Dohrmann, at vi altså har forsøgt gentagne gange at ændre dette her, og at man nu fra folketingets side, fra finansudvalgets side, mener, at fejludbetalinger kan elimineres i A-kassesystemet. Det er i orden. Hvis de kan det, skal vi gøre det. Men jeg kunne godt tænke mig, når vi kommer i udvalget, at se på, hvilke andre offentlige ydelsessystemer der har så lav en fejludbetaling, som A-kasserne har. Lad os prøve at se på bistandsloven, de kommunale revisioner osv. osv., lad os prøve at se, om dette er så voldsomt, som det borgerlige Danmark ønsker at gøre det til.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Til hr. Kaj Poulsen vil jeg blot sige, at det var altså ikke 1972, men 1982, jeg sagde. Det har derfor ikke noget at gøre med eventuelle ændringer i 1981. Det, jeg hentydede til i 1982, var det noksom bekendte og berømte socialdemokratiske oplæg til, hvorledes regeringens økonomiske politik skulle videreføres, og der stod faktisk 1 mia kr. Skal vi så diskutere det præcise indhold af den ene milliard kroner, kan vi jo altid finde papiret frem. Det er måske også rimeligt, at det på et eller andet tidspunkt indgår som en mere officiel dokumentation i folketingets arbejde, nu vi har talt så meget om det.

Men der er ingen tvivl om, også at dømme efter den diskussion, der var dengang, at alle var opmærksomme på, at det ikke kunne undgås – lad os bare udtrykke os sådan – med fejludbetalinger, når vi har så mange mennesker, der passerer et system, når vi har så hyppige regelændringer – bare for at tage det – og når det ikke for alle kasser har været muligt at indføre totalt moderne metoder med hensyn til kontrol af udbetalinger osv.

Jeg synes, at det, man skal hæfte sig ved – det er i hvert fald det, jeg har hæftet mig ved – er, at den socialdemokratiske ordfører i hvert fald i sit første indlæg var positiv over for at gå ind i udvalgsarbejdet om denne her sag, sådan at man kan minimere fejludbetalingerne. Det synes jeg er vigtigt.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg skal beklage, hvis jeg har sagt, at de regler, som vi foreslog i 1982, blev lavet i 1972. Det hænger ikke sammen. Nej, realiteten er, at i det oplæg, der kom fra den socialdemokratiske regering i august 1982, var der 1 mia kr. i besparelse på utilsigtet anvendelse af A-kasserne og udbetalingerne. Denne ene milliard kroner snuppede ministeren, og det radikale venstre dobledede op 5 gange; så det er gennemført. Det er 5 mia kr.s besparelser på det område i år alene på baggrund af de besparelser, der blev gennemført i 1982, da regeringen tiltrådte.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det synes jeg sådan set ikke der er sammenhæng i, hr. Kaj Poulsen, for så vidt jeg har forstået, har socialdemokratiet stemt nej til samtlige de forslag, der er gennemført, under henvisning til, at det aldeles ikke var det, de på noget tidspunkt havde på deres program; altså må der stå 1 mia kr. tilbage, som vi fortsat ikke har rørt ved.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Det har i allerhøjeste grad sammenhæng, fru Lone Dybkjær. Se, det er jo sådan, at socialdemokratiet ikke mener, at det er de arbejdsløse og de dårligst stillede i dette samfund, der alene skal betale for krisens omkostninger. Derfor mente vi, at det maksimalt var 1 mia kr., der kunne spares på området, og derfor kunne vi ikke tilslutte os, når det bliver femdoblet.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Af hensyn til salen skal vi nok stoppe denne dialog, men jeg synes, at hr. Kaj Poulsen skylder os at fortælle, hvad der egentlig var hensigten med den ene milliard kroner. Hvad var indholdet i det, og hvad er det, regeringen og de radikale har gjort i sammenhæng, som har rørt ved denne ene milliard kroner? Jeg mener, at den ene milliard kroner må stå tilbage, sådan at den fortsat kan findes. Socialdemokratiet har ikke på noget tidspunkt markeret noget som helst om, hvad det ellers var, det ville med den

[Lone Dybkjær]

ene milliard kroner, ud over fejludbetalinger og den slags.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Nu sagde fru Lone Dybkjær i sit förrige indlæg, at vi nok må finde det papir frem, og det troede jeg betød, at hun ville finde det frem. Men nu kan jeg høre, at det er nødvendigt, at jeg finder det frem, således at fru Lone Dybkjær kan blive retledt på dette område.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det skal jeg da kun takke for, eftersom det er socialdemokratiets eget forslag.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg synes egentlig, det første indlæg, hr. Kaj Poulsen fra socialdemokratiet kom med, var vældig godt. Det var også positivt. Men efterhånden som vi nu lytter, kan man godt få sine tvivl med hensyn til, hvad hr. Kaj Poulsen egentlig mener, når han nu forsøger at slå en streg over, at der virkelig er sket de store fejludbetalinger. Mener hr. Kaj Poulsen virkelig, at vi kan acceptere herindefra, at der bliver fejludbetalt over ½ mia kr.? Mener hr. Kaj Poulsen, at A-kasserne skal have et camoufleret tilskud? Er det virkelig socialdemokratiets holdning? Jeg ved godt, at socialdemokratiet føler en temmelig nær tilknytning til A-kasserne, men det kan da ikke være rigtigt at give den slags camouflerede tilskud.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Hr. Dohrmann må jo ikke have haft høreapparatet slået til, når jeg har været oppe at tale. Når hr. Dohrmann tror, at fejludbetalinger er camouflerede tilskud til A-kasserne, så synes jeg ærlig talt, at hr. Dohrmann skulle komme herover til skuffen om et øjeblik; så skal jeg finde lovforslaget til ham, og så skal jeg også læse det højt for ham. Det her har hr. Dohrmann fuldstændig misforstået.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Om ikke andet, så havde det sidste her da en underholdningsværdi, for sandheden er jo, at de partier, som nu samlet står og overgår hinanden i, hvordan systemet skal ændres, har stået sammen om alle de ændringer, der har ført til, at det ser så tosset ud, som det rent faktisk gør. Det synes jeg naturligvis ikke man skal glemme.

Når hr. Kaj Poulsen snakker om, at nogle ikke kan få høreapparatet sat til, så må det da knibe for hr. Kaj Poulsen at få hukommelsesapparatet sat til, kan jeg forstå, for hvem fandt på alle de tosserier med frigørelsesattest og børnepasningscirkulære og alle de andre kringledede regler? Jo, dem fik vi på bordet under socialdemokratiet. Hvem har så yderligere – i øvrigt vistnok ikke kritiseret af socialdemokraterne, i hvert fald ikke ret meget og først på et senere tidspunkt – grebet ind over for supplerende understøttelse og sådan nogle ting? Ja men det har man jo været fælles om at lave, og for hver gang man har lavet disse nye millimeterretfærdighedsregler, som det har skullet være, er systemet blevet mere og mere kompliceret.

Vi har haft en debat i spørgetiden i dag, som egentlig meget godt illustrerer noget af det, der sker på dette område. F.eks. må man ikke deltage i kompetencegivende undervisning mere end 12 timer om ugen, hvis der deri indgår 1 HF-time og de 11 timer er på 8.-9. klasseniveau. Havde man bare ikke den sidste time med på HF-niveau, ville det ingen betydning have for dagpengene, men har man den sidste time med eller 1 mere, så har det betydning for dagpengene.

Den kone, der havde 10 høns gående hjemme i baghaven, da hun gik på arbejde, så de kunne få et udmærket morgenæg i familien, hun må pludselig ikke have de 10 høns gående hjemme i baghaven, medmindre hun kommer med den ene erklæring og blanket efter den anden på, hvor meget disse her 10 æg, som familien forlyster sig med om morgenen, egentlig koster. Det er jo fuldstændig tåbeligt. Det er sådan noget, der gør, at man kan blive helt syg af dette her system.

Man kan tage andre ting. Som jeg var inde på før, er det sådan, at efterlønsordningen i besparelsesbeholdningerne er blevet lavet så kunstig, at de, der er gået på efterløn før 1983, får en regulering, som de, der er gået på efterløn efter 1983, ikke får. Det giver nogle administrative besværligheder ude i

[Lilli Gyldenkilde]

systemet, og det har man såmænd gjort i fællig herinde. Det sidste har socialdemokraterne ikke været med til. Jeg synes, man bør kigge på sådan nogle ting.

Må jeg så til sidst komme med en advarsel. Nu har der ikke været ende på, hvor storartet alle nu vil gå ind i en regelsanering her, men jeg ved jo godt, at der ligger en lovgivning på bedding, som handler om, at der skal opbygges et forsikringssystem oven på dagpengesystemet, og hvis den kommer oven i alle de velvillige ord, der er kommet i dag, kan jeg love jer for, at alle arbejdsløse vil grine sig ihjel, for så er det så grotesk, som noget kan være.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Det var fru Lilli Gyldenkildes bemærkninger, eller nogle af dem, som kaldte mig herop. Fru Lilli Gyldenkilde gav udtryk for, at de partier, der i dag havde støttet lovforslaget om begrænsning af fejludbetalinger, også var de partier, der var skyld i alle disse ulykker. Men er sandheden ikke en anden, fru Lilli Gyldenkilde? Er sandheden ikke den, at vi har et arbejdsløshedsforsikringssystem, hvor der har været fejludbetalinger og store fejludbetalinger i mange år? Vi ved, at der var iværksat initiativer i 1981, som har deres andel i, at det i dag ikke er 800 mill. kr., men 500 mill. kr., det drejer sig om. Altså er der blevet gjort noget i 1981, som nu virker, heldigvis.

Men så er det næsten, som om fru Lilli Gyldenkilde siger, at det er alle de ændringer på det arbejdsmarkedspolitiske område, som er blevet vedtaget, siden den borgerlige regering kom til, der er skyld i fejludbetalingerne. Det er jo ikke tilfældet. Tværtimod kan man sige, at fejludbetalingerne endda er blevet bragt lidt ned, men det er stadig væk et for stort og et politisk problem at have ½ mia kr. i fejludbetalinger.

Fru Lilli Gyldenkilde ved jo godt ligesom den øvrige del af folketinget, at vi ikke har nogen særlig god økonomisk situation i øjeblikket i Danmark, at vi skal spare og spare, og det er måske meget svært i den ene sammenhæng at skulle spare flere hundrede millioner kroner og så ligesom acceptere, at der i en anden sammenhæng sker fejl på op til ½ mia kr. Det virker nok ikke forståeligt for befolkningen, og derfor er det også vores

opgave, mener jeg, i så stor udstrækning som muligt at begrænse fejludbetalingerne.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal sige til arbejdsministeren, at jeg ikke siger, at det alene er den borgerlige regerings skyld, at det ser så tosset ud. Men det er da i meget høj grad den førte politik, som er skyld i, at det ser ud, som det gør. Det synes jeg ikke man kan afvise.

Det system, vi har på arbejdsløhedsområdet, kan man læse lidt om i arbejderbevægelsens historie, og der kunne måske være mange, der kunne have gavn af at læse lidt om, hvordan det er opstået, og hvordan det er opbygget, og hvordan det så er overtaget og kørt videre og slet ikke egnet til den belastning, det er, at 800.000 arbejdsløse går igennem systemet på årsbasis. Det er det reelle problem, og jeg må sige til arbejdsministeren, at hvis der bliver tid til det, så læs igennem, hvad jeg sagde i mit første indlæg!

Der er ingen, der finder det acceptabelt, at der bliver fejludbetalt i den målestok, det faktisk sker i. Det er uacceptabelt, og vi vil også gerne være med til at rette op på det, helt sikkert. Men vi vil ikke være med til at gøre systemet mere kompliceret, og det vil det efter min bedste mening blive med det, der foreligger her, hvis ikke man tager fat i nogle af de ting, som bl.a. jeg har nævnt, og som fru Lone Dybkjær i vid udstrækning har erkendt er nogle af problemerne, i øvrigt uden at give tilslutning til at være med til at ændre dem. Men hun har i hvert fald erkendt, at der er nogle problemer. Nu har de radikale aldrig siddet og administreret dette apparat, det må jeg også erkende, men jeg håber da, at man vil være med til at se på disse områder, for ellers kommer vi gruelig galt af sted.

Og så vil jeg slutte med igen at advare imod, at man opbygger det forsikringssystem, som vi alle sammen ved er på bedding, oven på det her. For hvis det kommer oven i det her, kan jeg love for, at der vil komme fejludbetalinger, så det basker, for så vil ingen djævel kunne finde ud af det.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg vil give fru Lilli Gyldenkilde ret i, at kilderne til fejludbetalingerne er mangfoldi-

[Arbejdsministeren]

ge: det er love, det er administrative processer, det er mangel på uddannelse, og derfor skal vi også sætte i gang på mange forskellige områder. Det tror jeg er væsentligt.

Men jeg har svært ved at se sammenhængen i, at det skulle være den borgerlige regerings skyld, den borgerlige regerings dårlige handlinger, der var årsag til dette, når jeg samtidig fik at vide, at jeg skulle gå hjem og læse i arbejderbevægelsens historie om, hvordan det hænger sammen rent historisk. Det synes jeg ikke rigtig hænger sammen, og det gør det heller ikke, for det er jo ikke den borgerlige regerings skyld alene.

Der har faktisk været en radikal arbejdsminister for ikke så mange år siden, og han har det stadig væk godt, men er i andet arbejde i øjeblikket.

Regeringens forslag til en dagpengereform vil ikke komplicere dette yderligere, for det drejer sig om ændrede finansieringsformer. Det vil måske styrke forsikringsprincippet, men det vil ikke have nogen betydning i forhold til begrænsning af fejludbetalingerne. Det er faktisk to forskellige sager, men det vil nok være at starte en helt ny debat.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg er enig i, at man ikke kan give denne regering skyld for alt på denne jord, men da regeringen tiltrådte, blev der lavet et stort nummer ud af, at der nu skulle ske regelsanering, at der skulle inddrages regler, som ikke blev brugt mere, regler, der var uforståelige osv., og at der kun skulle være et minimum af dem, sådan at de var til at have med at gøre de forskellige steder. Det kunne være interessant at få en statusopgørelse på A-kasseområdet over, om ministeren har gjort det nemmere: om ministeren har taget flere regler, bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger tilbage, end hun har udstedt.

Vi har nok mere eller mindre alle sammen herinde skyld i, at det er indviklet, man lad os så gå sammen om at få det redet ud, således at det kan administreres så forsvarligt som overhovedet muligt, uden at man pålægger A-kasserne helt urimelige ansvarsforpligtelser over for sager, de overhovedet ingen indflydelse har på. Det er det, der er afgørende.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Herinde siger man jo nogle gange tingene på Christiansborgsk, og det vil jeg så prøve.

Jeg har sikkert udtrykt mig lidt klodset; ellers kunne ministeren vel ikke misforstå mig i den grad, hun gjorde. Det var meget venligt sagt fra min side, for jeg sagde ikke, at det var den borgerlige regerings skyld alt sammen – det var just det, jeg pointerede at det ikke var – men det er da den borgerlige regerings skyld, at vi har fået, jeg tror 123 ændringer af dette på et år, og hvem kan administrere 123 ændringer af dette system på et år? Hvem var det, der lavede straffekspedition mod havnearbejderne via arbejdsløshedsdagpengesystemet? Hvem var det, der tog fat på supplerende dagpenge på så mange måder, som man gjorde, så vi sad deroppe i arbejdsmarkedsudvalget og ikke kunne hitte ud af, hvem der kunne komme ind under systemet, og hvem der ikke kunne, om man var lastoptager eller man var havnearbejder, eller hvad man var? Det var da uundvindeligt, mener jeg.

Hvem var det i øvrigt også, som pillede de reguleringer ud, som man var vant til? Nu skulle de pludselig ændres til noget helt andet. Nogle skulle reguleres, og nogle skulle ikke reguleres, men hele dagpengeområdet blev forringet, og det var vistnok med en 6–7 mia kr. dengang.

Det, der sker og er sket i de seneste år, er, at der kommer nye regler, fordi der kommer nye besparelser hele tiden på dette område, i stedet for at man indså, at det, man skal gøre, er at tage fat dér, hvor problemet ligger. Problemet er arbejdsløsheden og ikke de arbejdsløse.

Lad mig så i øvrigt pointere, at vi ikke forsvarer fejludbetalinger. Vi er forsvarere for et overskueligt system, som kan forhindre fejludbetalingerne.

(Kort bemærkning).

Tonni Nielsen (SF):

En bemærkning til ministeren. Det er da fuldstændig rigtigt, at det ikke er den borgerlige regerings skyld, at man har fået alle disse fejludbetalinger. Men det er den borgerlige regerings skyld, at vi har fået de mange ændringer. Som eksempel på et lille hjørne

[Tonni Nielsen]

af de ændringer, man har fået, der giver anledning til fejl, kan jeg nævne spørgsmålet om udregning af vejrligspenget til håndværksgrupper. Dette forhold blev ændret ikke mindre end 3 gange inden for en 8 måneders periode. Hvis det ikke giver anledning til fejludbetaling, ved jeg ikke, hvad der gør det. Men jeg er enig med fru Lilli Gyldenkilde i, at hovedhjørnestenen ikke har været spørgsmålet om at forenkle reglerne, men derimod at opnå besparelser. Det er det, der giver problemet fejludbetalinger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie og medhjælperloven.

Af Ole Vagn Christensen (S) m.fl.
(Fremsat 15/11 84).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Lige siden medhjælperloven for over 60 år siden afløste den gamle tyendelov, har medhjælpere haft deres lovfæstede ret til ferie. Først mange år senere, nemlig i 1938, fik man en almindelig ferielov. Ved den lejlighed talte man om at føre medhjælpere ind under ferieloven, men det blev ikke til noget, da man, som det blev sagt, fandt det overvejende betænkeligt at bryde med medhjælperlovens tilvante system til fordel for en ordning, der såvel i landbruget som i de private

husholdninger ville støde på betydelige praktiske problemer.

Praktisk taget hver gang ferieloven eller medhjælperloven har været til behandling, har dette spørgsmål været vendt på ny og hver gang med samme resultat: der har ikke været flertal for en ændring. Sidst blev spørgsmålet taget op i forbindelse med ændring af ferieloven i 1981. Ved den lejlighed blev der nedsat et udvalg med repræsentanter for de berørte parter, men det blev opløst igen, efter at det viste sig umuligt at få den fornødne dokumentation for afgørende påstande på bordet.

Ud fra en teoretisk betragtning er det måske nok en forenkling, hvis man nøjes med ét regelsæt for ferie i stedet for to. Det skal dog fremhæves, at der ikke er forskel på ferierettens omfang, og at de problemer, der eventuelt kan være ved overgang fra det ene system til det andet, er blevet mindre efter indførelse af feriedagpenge over arbejdsløshedsforsikringen. Derfor må det veje tungt, at de, der bruger medhjælperloven, er meget tilfredse med den måde, loven fungerer på i praksis. Både De Danske Landboforeninger og Dansk Landboungdom har, siden forslaget blev fremsat, rettet henvendelse til mig om det, hvor de bl.a. har fremhævet, at medhjælperloven tværtimod giver den fordel, det er at have ferie det første år.

Når de, der, om man så må sige, har skoen på, afviser påstanden om, at den trykker, skal der mange argumenter til for at overbevise regeringen om, at en ændring skal gennemføres af andre grunde. Der mangler beviser for, at de to love giver problemer i praksis.

På det foreliggende grundlag finder regeringen, at det ville være betænkeligt at ændre retstilstanden, og den kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Jette Thomsen (KF):

Indledningsvis skal jeg meddele, at jeg i denne sag også taler på vegne af kristeligt folkeparti.

Forslaget om at inddrage medhjælpere under ferieloven har været drøftet flere gange siden ferielovens indførelse i 1938. Sidst skete det i 1981, da en af forslagsstillerne, hr. Svend Auken, var arbejdsminister. Hr. Svend Auken frafaldt dengang efter et fællesmøde